

La campanya d'excavacions a les coves de Serinyà incideix sobre la prehistòria paleolítica

Recuperen eines de pedra, ornaments i restes dels animals més caçats i consumits fa més de 20.000 anys

Les intervencions arqueològiques d'aquest estiu a les coves de l'Arbreda i Mollet III de Serinyà (Pla de l'Estany) han incidit sobre dos moments de la prehistòria paleolítica molt separats en el temps entre ells. Per una banda, a la cova d'Arbreda han excavat les evidències de les ocupacions fetes pels grups de caçadors i recol·lectors del període solutrià, un dels moments més freds de l'últim cicle glacial datat ara fa uns 20.000 anys. Els arqueòlegs han recuperat nombroses eines de pedra produïdes sobre roques aportades de territoris llunyans, així com objectes d'ornamentació personal elaborats sobre mol·luscs marins i materials colorants. També han identificat restes dels animals més caçats i consumits durant aquell moment. L'investigador de l'Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural (ICRPC-CERCA) i codirector de l'excavació, Joaquim Soler, destaca que el principal interès dels treballs a l'Arbreda és que permeten estudiar un moment de la prehistòria molt poc documentat a Catalunya. "És un moment molt poc representat a Catalunya, pràcticament només a les coves de Serinyà i en alguns indrets més", explica. Això converteix el jaciment en un dels pocs punts on es pot aprofundir en com vivien els grups de caçadors i recol·lectors durant el solutrià. Una de les troballes més abundants són les eines de pedra. Els arqueòlegs han recuperat petits ganivets, puntes de projectil i altres estris d'ús domèstic elaborats amb roques que, en alguns casos, procedien de territoris molt allunyats de Serinyà. Soler apunta que alguns materials podrien provenir de la zona de Narbona o de Sigeon i d'altres del sud de Catalunya. La procedència dels materials dona pistes sobre la mobilitat d'aquests grups. Soler explica que eren comunitats nòmades que es desplaçaven per territoris amplis i que només s'estaven a les coves durant períodes curts. "Devien tenir recorreguts molt amplis i, en el marc d'aquests recorreguts, en algun moment es devien parar a les coves de Serinyà", explica. Els investigadors remarquen que les estades eren ocupacions temporals. Juntament amb les eines, l'excavació ha recuperat petits objectes d'ornamentació personal. Es tracta sobretot de cargols marins perforats que, segons Soler, "segurament anaven enfilats en forma de collarets" o bé cosits a la roba. La tercera gran font d'informació són les restes dels animals que caçaven i consumien. A la cova han aparegut ossos de cavall, cérvol i brau salvatge, però també de petits animals. "Trobem els residus de tots els animals que havien consumit i que abans havien caçat", explica Soler. La cova de l'Arbreda és un dels jaciments inclosos en el conjunt arqueològic de les coves del paratge del Reclau, del qual també formen part la cova d'en Pau, la cova del Reclau Viver, la cova de Mollet, Mollet III i el Cau del Roure. La campanya d'aquest estiu també ha portat els arqueòlegs a excavar nivells més profunds de la cova de Mollet III, corresponents al paleolític mitjà i a l'època dels neandertals. És un context molt més antic que el que estudien a l'Arbreda. Soler afirma que les restes tenen "amb tota seguretat més de 40.000 anys", però adverteix que encara no disposen de datacions que permetin concretar-ne més l'antiguitat. La dificultat rau en el fet que el paleolític mitjà, l'època dels neandertals, abraça un període molt llarg. Com a referència de fins on poden arribar aquestes cronologies, Soler recorda que a la cova veïna de Mollet han documentat ocupacions de fa uns 215.000 anys. A Mollet III, però, caldrà esperar les datacions absolutes abans d'afinar la cronologia. La cova és especialment interessant perquè no només la van utilitzar els neandertals. Els arqueòlegs hi han recuperat restes de hiena, os de les cavernes i linx, animals que feien servir la cavitat com a cubicle quan no hi havia humans. "Els neandertals hi feien petites estades, però també hi havia hienes i ossos de les cavernes", explica Soler. Els diferents ocupants haurien anat alternant l'ús de la cova en moments propers en el temps però no simultanis. Durant els treballs també han aparegut eines de pedra fabricades pels neandertals i restes de cavall. Ara, una de les preguntes que hauran de resoldre és qui va portar aquests cavalls a l'interior de la cova: "Podria ser que el cavall l'haguessin

caçat uns neandertals o que fos l'aliment d'unes hienes", explica Soler. Les intervencions s'emmarquen en el projecte quadriennal de l'Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural (ICRPC-CERCA) i la Universitat de Girona (UdG) aprovat pel Departament de Cultura. Segons informa l'ICRPC en un comunicat, a banda d'aquests jaciments, el projecte també preveu intervencions a la cova d'en Pau i altres jaciments de Serinyà, entre els quals la Bora Gran d'en Carreras, el jaciment on va començar l'estudi de la prehistòria paleolítica a Catalunya l'any 1882.

Font del document:

<https://www.diaridegirona.cat/cultura/2026/08/14/campanya-dexcavacions-coves-serinya-prehistoria-paleolitica-133356993.html>